

Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Minna Räsänen	Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Sakari Rokkanen	Kokoomuksen valtuustoryhmä
Anniina Kostilainen	Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola	Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Niilo Kärki	Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Tiina Tuomela	Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Jussi Vähäkangas	Keskustan valtuustoryhmä
Patrik Karlsson	Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä
Timo Auvinen	
Jenni Chen	

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä Valtuustoryhmän puheenjohtaja Minna Räsänen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat ja Vantaa-kanavan seuraajat

Koronakriisi on jättänyt jälkensä monen vantaalaisen elämään. Vaikka kriisiä onkin hoidettu haastavissa olosuhteissa hyvin ja ihmisten terveyttä on onnistuttu suojelemaan, on tämä kriisi jättänyt paljon jälkiä, joita meidän on Vantaalla pysyttävä korjaamaan pikaisesti.

Meille sosialidemokraateille on tärkeää, että koronankriisin jälkihoidossa huolehditaan siitä, että Vantaa pystyy aidosti kantamaan kuntalaisiaan kohti tulevaisuutta ja kasvua.

Meidän on vahvistettava asukkaiden hyvinvointia ja lisättävä kaupungin elinvoimaa. Kaupungin taloutta on hoidettava vastuullisesti ja menoja seurattava tarkasti. Meille on tärkeää se, että kuntalaisten tarvitsemia palveluja tuotetaan jatkossakin verorahoituksella, ei velkaantumalla.

Koronapandemiasta aiheutuvat menot on pystyttävä tasapainottamaan, mutta ei palvelutasoa heikentämällä. Tässä ajassa meidän on erityisesti panostettava kuntalaisten hyvinvointiin ja siihen, että Vantaalla halutaan asua myös jatkossa.

Olemme tyytyväisiä siihen, kuinka kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunta pystyi laajaan poliittiseen yhteistyöhön koronakriisin alkaessa ja toivomme, että myös vaalien jälkeen kaupungin taloutta, näissä haastavissa olosuhteissa, hoidetaan yhdessä kuntalaisten etua ajatellen.

Tulevassa taloussuunnitelmassa meille sosialidemokraateille on tärkeää, että huolehdimme palveluranteemme kestävydestä siten, että se kohtaa ihmisten tarpeet.

Sosiaali- ja terveystalvumme vaativat tarkastelua ja hoidon ja hoivaan piiriin pääsyä on helpotettava. Asiakasmaksut eivät saa nousta hoitoon hakeutumisen esteeksi kenenkään vantaalaisen osalta.

Nuorten pahoinvointi on lisääntynyt ja huolestuneena olemme saaneet huomata myös sen, kuinka muun muassa väkivalta on useammin läsnä nuorten keskuudessa; kaupungilla ja kouluissa. Näin ei voi jatkaa ja siksi me sosialidemokraatit haluamme parantaa nuorten pääsyä mielenterveyspalveluiden piiriin nopeammin ja tehokkaammin. Nuorten lisääntyvään pahoinvointiin on puututtava ja siihen on varattava riittävät resurssit, jotta takaamme jokaiselle nuorelle turvallisen tulevaisuuden.

Koronalla on ollut huomattavia vaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Useiden perheiden toimeentulo on heikentynyt ja poikkeusajat ovat kuormittaneet myös vanhempia. Siksi ennaltaehkäisevät moniammatilliset palvelut on tuotava lähemmäs perheitä ja kouluissa sekä päiväkodeissa on oltava riittävästi resursseja laadukkaaseen opetukseen.

Tarvitaan panostuksia koulutukseen ja varhaiskasvatukseen. Lisäksi lasten harrastustoiminnan tukeminen ja harrastuspaikkojen löytyminen läheltä kotia on tärkeää. Me sosialidemokraatit haluamme, että vantaalaiset lapset pystyvät jatkossakin osallistumaan leireille kaupungin omassa leirikeskuksessa ja, että alle 18-vuotiailla lapsille ja nuorille kaupungin tarjoamat liikunta- ja harrastustilat ovat maksuttomia.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on sitoutunut siihen, että vantaalaisista pidetään huolta ja, että Vantaa koetaan hyväksi kotikaupungiksi asua ja elää. Meiltä on löydettävä työtä ja työpaikoille on päästävä kulkemaan sujuvasti. Täällä asuvilla on halutessaan oltava varaa perustaa perhe ja asuinalueitamme on löytyvä kaikenkokoisten perheiden tarpeisiin sopivia asumismuotoja. Meille on tärkeää, että tulevassa taloussuunnitelmassa otetaan edelleen vahvasti painopisteeksi alueellisen eriytymiskehityksen torjuminen ja se, että Vantaa kehittää uusia ja vanhoja asuinalueitaan tasavertaisesti. Lähiöidemme on oltava viihtyisiä ja turvallisia paikkoja asua.

On kestävätilanne, että osa lähiöistämme on odottanut uudistuksia ja palveluita ja kuitenkin näyttävät jäävän uudistuotannon jalkoihin. Vantaalla on huolehdittava siitä, että rakentaessamme

uutta, pidämme huolta myös vanhasta. Tämä tavoite liittyy niin asuinalueiden kehitykseen samoin kuin koulujen ja päiväkotien, kaupungin tilojen remontoinnin ja kunnostuksen tarpeisiin ja aikatauluihin. Tämä on viimeinen kerta taloussuunnitelman lähetekeskustelua tällä valtuustolla. Kesäkuun kuntavaalien jälkeen vaaleilla valituilla päättäjillä on valta tehdä päätökset tulevaan talousarvioon vuodelle 2022. Näin lopuksi onkin siis hyvä toivottaa tähän tulevaan työhön ja seuraavalle valtuustolle ja vaaleilla valituille valtuutetuille rakentavaa ja kehittävää otetta tuleviin talouspäätöksiin.

Kiitos!

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset

korona on kurittanut meitä kovaa. Tärkein työpaikkakeskittymämme lentokenttä on ollut yli vuoden pysähdyksissä. Työttömyytemme on noussut suurten kaupunkien ja koko Uudenmaan korkeimmaksi – lähes 15 prosenttiin. Yritysten vaikeudet ja työttömyyden kasvu ovat heijastuneet negatiivisesti kaupungin verotulojen kehitykseen. Tämä taas luo haasteita palveluiden rahoitukseen.

Tosiasiat on tunnustettava myös vaalikeväänä. Houkutus uusien asioiden lupaamiseen on suuri, mutta koronan jäljiltä nykyistenkin palveluiden turvaaminen on haastava yhtälö. Tästä syystä me kokoomuslaiset emme lähde lupauskilpailuun tässä taloussuunnitelman lähetekeskustelussa. Me haluamme esittää ratkaisuja, joilla vahvistetaan kaupungin taloutta ja turvataan palvelut. Ratkaisuja, joilla viedään Vantaa hyvän kehälle.

Vantaa tarvitsee koronasta toipuakseen yrityksiään. Ilman menestyviä yrityksiä ei ole työtä ja veroeuroja, joilla rahoittaa hyvinvointipalvelut. Kaupungin on tarjottavat yrityksille mahdollisimman yrittäjäystävällinen toimintaympäristö: sujuvat yhteydet, osaavaa työvoimaa, kaikki luvat ja neuvonta nopeasti samalta luukulta sekä lisää mahdollisuuksia osallistua palveluiden tuotantoon.

Palveluiden laatu ja kustannustehokkuus varmistetaan ottamalla yritykset nykyistä vahvemmin mukaan tuottamaan palveluita. Usein kaupunki ei edes ole tietoinen siitä, millaisia uusia digitalisaatiota, robotiikka tai tekoälyä hyödyntäviä ratkaisuja yritykset voisivat tarjota. Vantaalla tulee ottaa käyttöön uusi palvelualoite, jonka avulla yritykset voisivat esittää omia ratkaisuja. Jos yritykset osoittavat, että ne tuottaisivat kaupungin järjestämän palvelun laadukkaammin tai edullisemmin, palvelu tulisi avata kilpailulle.

Vantaan kasvu oli viime vuonna nopeinta koko maassa. Kaupungin nopea kasvu haastaa talouttamme – tarvitsemme joka vuosi lisää kouluja ja päiväkoteja sekä ammattitaisto henkilökuntaa. Kokoomus esittää, että Vantaan on nykyistä paremmin pyrittävä rahoittamaan kasvulla kasvua. Kun joku haluaa muuttaa tai investoida Vantaalle, meidän on tehtävä se mahdolliseksi.

Vantaan tulee myydä vähintään sata pientalotonttia vuodessa. Voisimme erikseen etsiä ja kaavoittaa todellisia premium-tontteja eri puolilta Vantaata myytäväksi. Keskustojen keskeiset kehittämishankkeet eivät saa törmätä kunnianhimottomaan kaavoitukseen. Esimerkiksi Tikkurilassa yksityisillä toimijoilla olisi satojen miljoonien investointihalut kaupungin parhaille paikoille, mutta me itse vaarannamme investoinnit esittämällä suojelua vanhoille mörskille. Kaupunkikehityksessä on lyötävä rohkeasti isompaa vaihdetta silmään.

Varmin keino suistaa Vantaan seuraavalla taloussuunnitelmakaudella negatiivisen kehityksen syöksykierteeseen olisi nostaa kuntaveroa. Tämä iskisi suoraan työnteon ja yrittämisen kannustimiin sekä vantaalaisten arkeen. Keskiverto vantaalainen kotitalous maksaa jo nyt lähes 700 euroa vuodessa enemmän veroja kuin Helsingissä ja Espoossa.

Kestävä tie lisätä verotuloja on kehittää Vantaasta houkutteleva kaupunki asua ja yrittää. Vetovoimainen kaupunki houkuttelee työllistäviä yrityksiä ja osaavaa työvoimaa. Tämä tuottaa työpaikkoja, työllisyyttä

ja verotuloja. Lyhyesti sanottuna niitä resursseja, joita tarvitsemme Vantaan palvelujen ja vetovoiman kehittämiseen.

Vihreä valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Anniina Kostilainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Vuosi sitten kävimme talousarvion lähetekeskustelua kriisitunnelmissa. Saman kriisin äärellä olemme edelleen, nyt vain tottuneempina poikkeustilanteeseen.

Kuluneet puolitoista vuotta ovat olleet vantaalaisille monella tapaa vaikeita. Jokainen meistä on saanut omakohtaisesti kokea koronarajoitusten raskauden. Joihinkin rajoitukset ovat iskeneet rajummin kuin toisiin. Koulupudokkaat, perheväkivallan uhrit, yksinäisyyteensä äärellä uupuneet, jaksamisen kanssa kamppailevat koululaiset ja opiskelijat, terapiaan jonottavat lapset ja aikuiset, työssään uupuneet, työnsä menettäneet, toimeentulonsa kanssa kamppailevat. Monella vantaalaisella on nyt todellinen hätä, ja meidän on pystyttävä auttamaan heitä.

Viime vuonna rakensimme kovalla kiireellä talouden sopeutusohjelman siinä pelossa, että kaupungin talous on vakavan uhan alla. Toimialat kasasivat nopeat säästösuunnitelmat ja tulevien vuosien säästöpakettia neuvoteltiin kovan paineen alla. Kaikeksi onneksi taloutemme ei romahtanutkaan ja valtio tuli runsaasti vastaan koronatukien muodossa. Säästösuunnitelmat kuitenkin jatkuvat, vaikka kaupungin taloustilanne on huomattavasti uskottua vakaampi.

Miten nämä kaksi asiaa sopivat yhteen? Samanaikaisesti leikkaamme jo ennestään ohuista palveluistamme kun kaupunkilaisten palvelutarve - ja palveluvelka kasvavat. Uskallan arvata, että huonosti sopivat.

Meidän on pystyttävä arvioimaan kaupungin taloustilannetta uudestaan - ei pelkästään suorien euromääräisten kustannusten näkökulmasta vaan myös epäsuorien kustannusten näkökulmasta. Jos nyt jätämme avun tarpeessa olevat kuntalaiset yksin epätoivoisen pitkiin palvelujonoihin, joudumme maksamaan jo lähitulevaisuudessa kovan laskun syrjäytymisestä, järeämpien palvelujen tarpeesta ja pahoinvoinnin lisääntymisestä. Nyt on pakko toimia. Tarvitsemme koronan jälkien korjaamisen riittävät taloudelliset resurssit. Esitämmekin, että koronan jälkien korjaamiseksi laadittavaan ohjelmaan varataan talousarvion kehyksen ylittävä lisäresurssi, jolla varmistetaan ohjelman tehokas toteutus muita peruspalveluita vaarantamatta. Ohjelman toteutus tulee käynnistää jo tänä vuonna lisätalousarvion avulla.

Vihreä valtuustoryhmä ei hyväksy talousarvion valmistelun jatkamista viime vuonna laadittujen leikkauslistojen pohjalta. Taloustilanteen koheneminen, voimakkaasti kasvanut palvelutarve sekä työntekijöiden kokema kuormitus ovat kaikki sellaisia tekijöitä, jotka pakottavat tarkastelemaan kaupungin taloustilannetta uudelta pohjalta. Kehyksen laadintaa varten linjatut säästösuunnitelmat eivät enää palvele tarkoitustaan ja niitä on tarkasteltava kriittisesti uudelta pohjalta.

Kaupunki ei voi jatkaa loputtomasti leikkausten tiellä. Vantaan taloutta on pystyttävä vahvistamaan tuloja kasvattamalla. Tarvitsemme lisää yrittäjyyttä, lisää työpaikkoja ja lisää työllisyyttä. Koronatilanteen helpottaessa yli kriisiajan kurottavia visioita. Tässä työssä tarvitsemme tulevaisuudenuskoa luovia, kaupungin maan arvoa nostavia ja kunnianhimoisen kaupunkikehityksen mahdollistavia kärkihankkeita. Tarvitsemme elinvoimaa lähiöihin ja uutta liiketoimintaa. Tarvitsemme arvokkaan

lähiluontomme turvaavia rakentamisen ratkaisuja ja kuntalaisia kunnioittavaa ja kuuntelevaa keskustelukulttuuria.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Voitto alkaa jo häämöttää. Suomea reilusti yli vuoden ravistellut koronakriisi alkaa hiljalleen taittua. Suomi avautuu. Me olemme yhdessä pian nujertaneet tämän vitsauksen.

Sosiaali- ja terveysministeriö päätti tänään, että koronan torjunnassa luovutaan valtakunnallisista toimenpidetasoista. Muutos mahdollistaa jo pienet tapahtumat. Kirjastot ja museot ryhtyvät pian availemaan oviaan.

Vaikka matkalla on ollutkin vaikeitakin mutkia, rokotukset ovat sittenkin edenneet nopeasti. Vantaalla ovat käynnissä meidän neljän ja viiden kymmenen välillä olevien ”nuorten” rokotukset. Itselleni tieto rokotusajan varaamisesta kilahti tekstiviestinä puhelimeen illalla seitsemän jälkeen. Jo kello 14 seuraavana päivän pääsin piikille.

Vantaalla osataan hoitaa asioita hyvin, kun on tahtoa ja voimavarat ovat kunnossa. Moni on kertonut, että rokotuksen jälkeen olo on ollut hyvä ja helpottunut. Se on helpotus koko yhteiskunnalle.

Vasemmistoliiton linja on ollutkin, että ohimenevän koronakriisin varjolla ei pidä tehdä pysyviä leikkauksia, heikennyksiä ja sopeutuksia kaupungin palveluihin. Pandemian päälle ei pidä kasata vielä palvelukriisiä.

Koronan aikana meille on silti syntynyt ja kasaantunut hoito- ja hoivavelkaa, oppimisvelkaa ja työllisyysvelkaa. Tässä velassa korkokulut ovat kovat ja ne juoksevat koko ajan.

Hoitovelka kertoo, kuinka paljon ihmisten muita sairauksia ja sosiaalista hyvinvointia on kriisin aikana hoidettu. Kaupunki onkin tehnyt laskuharjoituksia velan suuruudesta. Kun ynnätään yhteen hoitamatta jääneet terveyspalvelut, hammashoito, mielenterveys, päihdehoito sekä vanhus- ja vammaispalvelut, puhutaan noin 22-25 miljoonasta eurosta.

Myös osa lapsista ja nuorista on kokenut kovia. Lasten tilannetta koronan jälkihoidossa pohtinut sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä on varoittanut, että ”pitkittyvä kriisi vaikuttaa syvästi jo valmiiksi heikommassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, ja kriisin sosiaaliset vaikutukset voivat olla erittäin pitkäaikaisia”.

Media on kertonut nuorten lisääntyneistä päihde- ja mielenterveysongelmista, koulujen keskeyttämisestä ja oirehtimisesta jopa kaikkein kauheimmilla rikoksilla. Moni aikuinen on menettänyt työpaikkansa tai joutunut laittamaan yrityksessään lapun luukulle.

Toistaiseksi Vantaa on reagoinut koronan jälkeiseen aikaan vain talouden saneeraussuunnitelmilla. Valitettavasti sopeuttamistalkoot ovat toistaiseksi olleet jonkinlainen epäonnistunut hybridi, jossa ovat yhdistyneet kovat leikkaukset, epäsosiaalinen kiinteistöveron nosta ja onneton näpertely.

Palveluihin on tehty miljoonasäästöjä samalla, kun on puuhattu nuorisotoimen sukelluslaitteiden myyntiä. Ehkä jälkipolvet muistavat tämän rohkeuden. Koronakriisissä koetti käänne, kun kaupunki uskalsi luopua nuorten sukelluslaitteista.

Tällaisilla toimilla levitämme kaupunkiin vain ankeuden autiomaata ilman, että sillä saavutetaan mitään, edes säästöjä. Tämä linja pitää hylätä.

Me tarvitsemme nyt kokonaisvaltaisen jälleenrakennuksen ohjelman, strategian ulos koronakriisistä. Sen pitää linjata, miten pandemian ja sen tuomien rajoitusten inhimilliset, sosiaaliset, terveydelliset, myös mielenterveydelliset ongelmat ratkaistaan. Vasemmistoliitosta tehtiin tällainen aloite kaupunginvaltuustossa jo tammikuussa.

Meillä on varaa hoitaa koronan tuomat vauriot. Vantaa taloudella menee kohtuullisen hyvin, vaikka julkisuudessa siitä onkin vaiettu.

Maan punavihreä kansanrintamahallitus on auttanut Suomen kunnat yli koronakriisin. Vantaakin sai yhteensä noin 90 miljoonaa euroa valtion koronatukea. Tukipaketti oli toki kertaluontoinen. Mutta niin on koronakin. Kukaan ei kai kuvittele, että pandemia on kuokkavieraanamme ikuisesti.

Samalla myös kaupungin verotulot kasvoivat selvästi. Nämä tekijät yhdessä vetivät tilinpäätöksen. lähes 55 miljoonaa euroa plussalle.

Vantaan vuosikate oli hurjat 166,8 miljoonaa euroa. Investointejakin pystyttiin tekemään huimalla 145 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupungin taseessa oli vuoden 2020 lopussa kasaantunutta ylijäämää lähes puoli miljardia euroa. Tämän ohella Vantaa on tällä vaalikaudella lyhentänyt velkojaan nettona yli 200 miljoonaa euroa. Myynti velkaisesta Vantaasta alkaa kaatua. Me emme luhistu kriisikunnaksi, vaikka yrittäisimme.

Tänä keväänä työnsä päätti kaupunginhallituksen nimittämä sopeutus- ja leikkaustoimikunta. Vasemmistoliitto ei sitoutunut sen suosituksiin. Mielestämme kyse on myös kuntademokratiasta. Pian kautensa päättävän valtuuston ei pidä tehdä linjauksia, jotka sitovat tulevien kuntapäättäjien käsiä. On äänestäjien asia päättää vaaleissa, millaista talouslinjaa he tukevat.

Vantaa on hyvä paikka asua, käydä koulua, tehdä työtä ja viettää ansaittuja eläkepäiviä.

Se ei kuitenkaan tapahdu itsestään. Kuntavaalien jälkeen meillä pitää panostaa työllisyyteen, edulliseen asumiseen, kulttuuriin ja virkistytymiseen, purkaa terveydenhoitojonot, pitää huolta oirehtivista lapsista, nuorista ja perheistä sekä huolehtia inhimillisestä vanhustenhoidosta. Se vaatii näihin sitoutuneita valtuutettuja.

Meillä on onneksi varaa hoitaa koronan tuomat ongelmat. Hyvä elämä kuuluu kaikille.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä **Valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki**

Arvoisa puheenjohtaja, arvon valtuutetut, hyvät kuulijat!

Aiemmissa puheenvuoroissa kollegat ovat - kuten etukäteen arvelinkin - tuoneet esiin useimmat talouden ja palvelujen haasteet talousarvio ja toimintasuunnitelmavuosille.

Epävarmuustekijöitä ovat erityisesti koronasta palautuminen, syntyneen hoitovelan hoitaminen, verokertymän palautuminen ja sote-muutos sekä siitä aiheutuvan taloudellisen lisäkuorman suuruus.

Samaan aikaan meidän on parhaamme mukaan pyrittävä järjestämään ikääntyvän väestön kasvava hoivantarve, nuorison lisääntynyt mielenterveyspalvelujen tarve, koulujen kasvanut psykologien ja kuraattorien tarve, erityisnuorisotyöntekijöiden lisäys jne.

Eikä ole kyse yksin rahasta, vaan myös ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistumisesta.

Sote-muutoksen jälkeen opetus- ja kasvatustoimi on suurin ja tärkein toimiala. On tarvetta lisätä laaja-alaisen opettajien määrää ja koulujen perustamia tarkkailuluokkia.

Vantaallakin oppimiserot koulujen välillä ovat revähtäneet. Päättövaiheessa erot voivat olla jopa kahden lukuvuoden suuruisia. Oppimisen taso on laskenut kautta linjan, mikä on erityisen huolestuttavaa.

Tällaisessa jatkuvassa rahoituspaineessa on mm. ylikallis ratikka jätettävä. Samoin on pysyttävä poissa mm. valtiolle kuuluvista valtakunnallisista Suomi-rata ja lentorata hankkeista. Vantaalaiset valtionveronmaksajat osallistuvat niihin aivan riittävästi veronmaksullaan – jos valtio nuo hankkeet päättää toteuttaa.

Vaikka haasteiden vyöry helposti ohjaa miettimään vain ensi ja seuraavaa vuotta, on suunniteltava ja valmisteltava myös pidemmälle vaikuttavia asioita.

Syksyn budjettivaltuustossa toivoin pääkaupunkiseudun yhteistyötä valtion suuntaan maahanmuuttoasioissa ja segregaaation torjunnassa.

Oli hienoa lukea Helsingin Sanomista helmikuussa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginjohtajien yhteinen apuvetoomus valtiolle valtaviin maahanmuuttohaasteisiin.

Siitä lämmin kiitos kaupunginjohtajalle.

Mitä muissa Pohjoismaissa tapahtuu.

Ruotsissa neljä puoluetta julkaisi yhteisen maahanmuuttopoliittisen ohjelman yhdessä Ruotsidemokraattien kanssa.

Tanskan pääministeri ilmoitti tammikuussa hallituksen tavoitteena olevan nolla turvapaikanhakijaa.

Nämä esimerkit ovat vuosikymmenten kokemusasiantuntijoilta.

Suomessa hallitusta on syytä jatkossakin keskusteluttaa maahanmuuton haasteista ja sen aiheuttamista kasvavista kuluista yhteiskunnalle. Valtio päättää, mutta kuluista valtaisa osa kohdistuu kunnille.

Vantaa on Suomen vieraskielisin kunta ja Helsinki-Espoo-Vantaa alueella asuu ”ensimmäinen miljoona viiden miljoonan väestöstämme”. Vieraskielisiä on nyt noin 20% ja vuosittainen väestönkasvu on valtaosaltaan vieraskielistä.

Viime marraskuussa harmittelin, ettei valtuusto saanut luvattua selvitystä positiivisen erityiskohtelun ohjelman kuluista ja vaikutuksista.

Valtuusto tarvitsee tietoa kuluista ja säästöistä päätöksiä tehdessään. Samoin kaupunki tarvitsee tietoa maahanmuuttajien aiheuttamista kuluista ja muista maahanmuuton haasteista keskustellessaan valtion suuntaan.

Tulevalle valtuustokaudelle on syytä pohtia esim. kirjanpitoon maahanmuuttoon liittyvien kulujen projektikoodit. Nyt tietoa ei oikein ole – vain arvioita ja arvauksia.

Kiitos.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Tiina Tuomela

Arvoisa puheenjohtaja, valtuustokollegat, virkahenkilöt ja muut tilaisuutta seuraavat.

Koronavirus on kurittanut meitä jo reilun vuoden ajan. Kesää kohti olemme onneksi menossa toiveikkaasti matalampien tartuntalukujen kanssa.

Koronan aikana on sosiaali- ja terveydenhuollossa syntynyt hoito- ja hoivavelkaa, jonka kuominen vaatii toimenpiteitä. Nostan esille muutamia kohtia:

Työttömyystilanne on onneksi parantunut viime vuoden pohjalukemista, mutta edelleen monissa vantaalaisissa perheissä eletään epävarmuuden aikaa. Huoli toimeentulosta on siis konkreettisesti läsnä ja näkyy ruoka-avun ja muun konkreettisen avun lisääntyneenä tarpeena. Ruoka-apujonoihin on tullut eläkeläisten, opiskelijoiden ja lapsiperheiden lisäksi uutena ryhmänä yrittäjiä, joilta toimeentulo on mennyt alta.

Vantaan asukasluku kasvaa ja ikäihmisten osuus kasvaa. Siten palvelutarve vääjäämättä lisääntyy. Ihmiset tarvitsevat hoitoa ja hoivaa, siitä ei voi tinkiä. Koronan aikana ikäihmisten yksinäisyys on lisääntynyt. Täten etsivä vanhustyö, kotihoidon riittävät resurssit ja palveluasumisen riittävyys ovat asioita, joihin tulee vastata.

Koronan aikana hoitamatta jääneet ei-kiireelliset potilaat tulevat aiheuttamaan terveydenhuoltoon lisäkapasiteetin tarvetta. Koronakriisin jälkihoitona tarvitsemme resursseja myös mielenterveyspalveluihin, eri ikäisten tukipalveluihin ja psykososiaaliseen tukeen. Erityisesti nuorten mielenterveyspalvelut ovat ruuhkautuneet. Itsetuhoisia lapsia/nuoria hoidetaan ylipaikoilla osastojen käytävillä, kun varsinaiset paikat ovat jo täynnä. Apua tulisikin saada heti, 24/7 esim. auttavan puhelimen muodossa ja hoitoon tulisi päästä 1-2 viikon sisällä. Valmistelussa oleva terapiatakuu tulisi Vantaalla ottaa käyttöön jo eturintamassa.

Myös oppilashuollon resursseja tulee lisätä. Tarvitsemme koulukuraattoreita, -psykologeja, mutta myös nuorisotyöntekijöitä ja kouluavustajia lastemme rinnalla kulkijaksi.

Lähisuhdeväkivalta on lisääntynyt koronan aikana. Esteettömien turvakotipaikkojen määrää tulee lisätä. Perheiden jaksamista tulee tukea kotipalvelun resursseja ja muuta ennaltaehkäisevää tukea lisäämällä. Useimmiten kun on niin, että lapsi voi hyvin, jos perhe kokonaisuudessaan voi hyvin.

Mistä rahat kaikkeen tähän:

Juustohöylämäinen leikkauspolitiikka ei toimi. On keskityttävä olennaiseen, siihen mikä edistää asukkaidemme hyvinvointia.

Uusia veromaksajia saamme, mikäli meillä on laadukkaita ja terveitä päiväkoteja ja kouluja, monimuotoista asuinrakentamista ja toimivat sosiaali- ja terveyspalvelut. Nämä ovat veto- ja pitovoimatekijöitä.

Viime vuonna päätetty kiinteistöveron korotus ei ollut Kristillisdemokraateille mieluinen eli sitä linjausta emme voi kannattaa. Kun valtion laskennallisesti runsas kompensatio ei enää jatku, onko sitten edessä keskustelu kuntaverosta? Sekään ei ole mieluinen vaihtoehto.

Lisälainaakaan emme toki voi määrättömästi ottaa.

Investointeja tulee tarkastella kriittisesti. Toki esim. sisäilmaongelmaisia rakennuksia tulee korjata ja uusia rakentaa. Mutta osaa isoista investoinneista voimme varmasti siirtää.

Ratikkaa on perusteltu tulossa olevilla tuotoilla. Parhaimmillaankin tuo tuotto realisoituu vasta vuosien päästä. Suunnitelmaa voidaan siis kivutta siirtää vaikkapa kolmella vuodella.

Kunnan tehtävä on turvata asukkaidensa hyvinvointia. Nyt on aika keskittyä tähän olennaiseen tehtäväämme.

Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jussi Vähäkangas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Tulevaisuutta pitäisi lähestyä rohkeasti ja ennakkoluulottomasti. Sellaisen saaminen puheenvuoroon ei helposti onnistu. Löysin kuitenkin uuden näkökulman Matti Jurvan vanhasta kupletista. Siinä meitä neuvotaan seuraavasti: ”Älä sinä ihminen hermostu, ihmettele sinä vaan. Ota nöyrästi vastaan se, mikä ylhäältä annetaan”. Tällä tarkoitan sitä, että tulevien vuosien synkkä yleisnäkymä ei ole omaa syytämme. Näistäkin vaikeuksista on selvittävä. Helppoa se ei tule olemaan.

Kunnallisen itsehallinnon kova testi oli 90-luvun alun talouskriisin vuodet. Pahin pudotus bruttokansantuotteessa oli -13 prosenttia yhden vuoden aikana ja samana vuonna työttömyys maassa nousi huipussaan 18,9 prosenttiin. Kunnat selvisivät siitä, mutta raskasta se oli. Jouduttiin lomautuksiin ja jopa irtisanomisiin, mutta kenenkään ei tarvinnut pelätä, etteikö vanhuksista ja lapsista olisi pidetty huolta.

Nyt kunnallinen itsehallinto joutuu uuteen kestävyystestiin. Se ei tule olemaan helppoa varsinkaan Vantaalla. Asiasta käytti selkokielisen puheenvuoron kaupunginjohtaja Viljanen kirjoituksessaan Helsingin Uutisissa. Vantaa tulee olemaan talouden osalta sote-uudistuksen häviäjä. Talouden laskentaperusteet eivät kuitenkaan ole kiveen hakattuja. Niistä pitää löytyä säästövaraa.

Vantaa erityisasemaa voi kuvata monella tekijällä. Kasvu vaatii resursseja, eikä esimerkiksi maan sisäiselle muuttoliikkeelle voi asettaa sulkua. Myös koronaexit vaatii panostuksia. Lentokenttäklusterin avautumista odottavat monet tuhannet Vantaan ja pääkaupunkiseudun lomautetut työntekijät. Kukaan ei lentomelua kaipaa, mutta nousevin koneiden ääni voimistuessaan kertoo, että kohti parempaa ollaan menossa. Parhaiten nämä merkit kuulemme me, joka asumme lähellä kenttää.

Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä Valtuustoryhmän puheenjohtaja Patrik Karlsson

Ärade ordförande, fullmäktigekolleger, mina damer och herrar, kommuninvånare

Vi har haft det exceptionellt det sista året. Coronapandemin har fått många på knä på det personliga planet och även för stadens anställda och ekonomin har detta tärt hårt. Vi får tacka staten för extra statsbidrag som gjorde att vi fick ett positivt resultat 2020. Vanda har lyckats väl med koronavaccineringen och vi ser ljus i tunneln. Nästa års budget kommer inte att vara lätt att få ihop. Nu krävs det goda idéer och gott samarbete. Framtidstro måste vara ett ledord! Vi måste nu analysera och fundera vilka satsningar som är nödvändiga och livsviktiga för stadens invånares välmående och även se till ekonomin, ingen lätt ekvation.

I synnerhet barn- och unga har lidit under pandemin och deras välmående måste prioriteras och synas i budget 2022. Även åtgärder som ger arbetsplatser är viktigt att satsa på så att vi igen skulle få ner arbetslöshetsgraden i Vanda igen. Att göra rätt satsningar kommer att vara av avgörande betydelse. Vi måste våga tro på framtiden och vad den för med sig. Vi måste effektivisera verksamheten genom nya sätt att arbeta och genom att utnyttja den teknik som finns. Vi behöver inte heller producera allt själv, det går riktigt bra att konkurrensutsätta vissa tjänster.

Vår skattepolitik måste vara attraktiv så att både människor och företag flyttar till Vanda. SFP är inte redo för en skattehöjning på kommunal- eller fastighetsskatten vad beträffar budget 2022. Staden bör aktivt samarbeta med företagen i Vanda för att ge dem all den hjälp de behöver samt kan få av staden.

Man måste bedriva en planpolitik, som möjliggör byggande av attraktiva områden. Det finns bra förutsättningar: Flygfältet, Dickursby station och kollektivtrafiken samt goda trafikleder i kombination med en grönskande miljö. Vi måste även satsa på att göra Vanda attraktiv! Sälja tomter och planera för att ta emot fler företag. Ta privata markägarna med i planeringen av vår framtida

Social- och hälsovården har drabbats hårdast under pandemin, ett stort tack till alla arbetstagare som gett och ger allt i dessa tider. Inom social- och hälsovården krävs mycket även i framtiden och ny lösningar och nya former på service behövs oberoende hur det går med vårdreformen, som kommer att vara ekonomiskt tungt för Vanda.

Inom bildning och undervisning har året varit en utmaning. Skolorna och daghemmen har haft det tufft, en stor eloge till alla ute i skolor och daghem samt alla föräldrar för er stora hjälp. Att inte veta när man har närundervisning och när det är på distans, har varit en jobbig faktor både för hemmen och skolan. Vi inom SFP är glada att Mårtensdals bildningsrum behovsplan nu godkänts i nämnderna, men hoppas att Fastighetscentralen tar sitt ansvar att fixa det dåliga taket och att det inte görs på bekostnad av projektet i övrigt.

Inom SFP är vi mycket oroliga angående äldreboende för den svenskspråkiga befolkningen. Vi väntar med spänning på den utredning som skall bli klar 2021. Vanda skall även göras attraktiv även för svenskspråkiga och stadens marknadsföring borde förbättras på den punkten. Det talas om att Vanda är en tvåspråkig stad, vilket det är, men det borde även synas ännu mer utanför Vandas gränser.

Vi jobbar vidare tillsammans mot ett ännu bättre Vanda.

Kiitos, tack!

Jenni Chen

TALOUS JA TYÖLLISYYS

Kaupunki pyrkii ensisijaisesti pitämään ylläpitämään peruspalvelut laadukkaana. Sosiaali- ja terveyspalveluiden, koulutuksen sekä muiden lakisääteisten palvelujen laatu ei saa heiketä säästötoimenpiteiden takia.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Korona on kasvattanut terveydenhuollon sähköistä asiointia merkittävästi. Kaupunki pitää huolen, että sähköisen asioinnin tarvikkeet ja laitteet pystyvät kattamaan kysyntää, ja varaa tarpeeksi rahaa uusien laitteiden ja tietojärjestelmien. Terveystestä ei pidä säästää.

Hoivakotien vanhuksista pidetään huolta varmistamalla lääkitysten saatavuus, hoitajien riittävyys sekä järjestelmällä riittävät ulkoilumahdollisuudet.

KASVATUS JA OPPIMINEN

Koulutuksessa otetaan huomioon monikielisyys, oppimisvaikeuksista kärsivät lapset sekä aikuisten uudelleen koulutus. S2:n eli monikielisten lasten suomenkielen tukeminen heti alakoulusta auttaa koulupudokkaiden ehkäisemisessä.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kaupunki pyrkii rakentamaan tiiviisti junaraideyhteyteen ja julkisten liikenneyhteyksien varteen. Rakentamisessa otetaan huomioon monipuolinen asumiskanta, perhekuntien koko ja inhimillisen elämisen tarpeet. On tärkeää, että palvelut rakennetaan samalla aikataululla kuin alueelle muuttavat asukkaat. Aukkaiden ei pidä ajaa kauas kotikylästä palveluita avaamaan.

KAUPUNKIKULTTUURI

Kulttuuritarjonnalla ja ehkäisevällä nuorisotyöllä voidaan ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä yhteenkuuluvuudentunnetta. Kaupunki ylläpitää elinvoimaa ja pitovoimaa panostamalla ympäristön monipuolisuuteen, erityisesti uusien ulkoilu- ja liikuntapuistojen, leikkipuistojen ja pyöräilyreittien rakentaminen ja entisten korjaaminen riittävillä resursseilla on tärkeää.

Hyvä kaupunki rakentuu tasapainoisesta kokonaisuudesta, jossa mittarina on palveluiden saatavuus, hoidolle pääsemisen nopeus, ulkoilureitit, liikunnan ja kulttuurin tarjonta. Se edellyttää kaikkien yhteistyötä eikä vastakkain asettelua.